

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **V.G.**
státní příslušnost Ukrajina

zastoupen advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2019, č. j. OAM-3/LE-LE05-VL16-2019, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 28. 3. 2019 domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2019, č. j. OAM-3/LE-LE05-VL16-2019, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobci mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14 a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.
2. Žalobce tvrdí, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil nebezpečí vážné újmy žalobce při jeho návratu na Ukrajinu. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zmínil o tom, že si je vědom lokálního ozbrojeného konfliktu mezi povstaleckými skupinami a ukrajinskou armádou, dospěl ovšem k názoru, že tento konflikt pro žalobce pocházejícího ze západu Ukrajiny nepředstavuje žádné nebezpečí. Opomněl však vyhodnotit, zda žalobci jako mladému muži hrozí výkon branné povinnosti či co mu za nenastoupení vojenské služby hrozí. Žalovaný se opomněl vypořádat se skutečností, že žalobce je v důsledku nenastoupení vojenské služby ohrožen odnětím svobody, byť z legitimního důvodu. Lze tedy předpokládat, že po žalobcově nuceném návratu na Ukrajinu a jeho setrvání na odmítnutí nastoupit vojenskou službu bude tento vystaven nebezpečí věznění v ukrajinských věznicích. Je však notorietou, že neakceptovatelné podmínky v ukrajinských věznicích by mohly vést k porušení čl. 3 a 5 Úmluvy a byly by důvodem pro udělení doplňkové ochrany. V této souvislosti žalobce odkázal na zprávu Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když ve zprávě ze dne 29. 4. 2014 poukazuje na nevhodnost podmínek ve vazebních zařízeních způsobené jejich přeplněním.
3. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout; uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzenými důvody žádosti je snaha legalizovat pobyt na území ČR z ekonomických důvodů. Žalovaný nesouhlasí s obsahem žalobních námitek, neboť nedokládají namítaná porušení zákonných ustanovení. Snaha o legalizaci pobytu a ekonomické obtíže nelze zahrnout pod důvody k udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Pokud se týče žalobní námitky – obavy z povolání a odvodu do armády, žalobce v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedl jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu, že na Ukrajině není budoucnost, není tam práce. V pohovoru dne 13. 2. 2019 uvedl, že z vlasti vycestoval za výdělkem, neměl žádný jiný důvod k vycestování. Uvedl dále, že ve vlasti

neměl nikdy žádný problém, nebyl nikdy trestně stíhán. Žalobní námitky tak nemají opodstatnění. Žalovaný nebyl povinen se zabývat v žalobě tvrzeným ohrožením odnětí svobody, vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodnutí správního orgánu. K existenci lokálního ozbrojeného konfliktu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014-17. Podle žalovaným shromážděných podkladů není důvod domnívat se, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace panující ve 2 z 24 oblastí rozšířil i do zbývajících částí země. Žalobce podle vlastních vyjádření pochází z obce Tseniava nacházející se v Ivano-Frankovské oblasti, která je pod kontrolou ukrajinské ústřední vlády a zhoršená bezpečnostní situace na východě země se žalobce nijak netýká. Ukrajina byla uznána za bezpečnou zemi původu také ve vztahu k ČR, vyhláškou č. 68/2019 Sb., a to vyjma poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů.

Zjištění z obsahu správních spisů

4. Ze správních spisů soud zjistil, že dne 4. 1. 2019 podal žalobce v Zařízení pro zajištění cizinců Balková žádost o udělení mezinárodní ochrany. K této žádosti poskytl informace o své osobě, a to že poslední bydliště na Ukrajině měl v Ivanofrankovské oblasti. Do ČR přijel v roce 2010 asi někdy na jaře mikrobusem přes Polsko k důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že na Ukrajině není práce, nemá tam budoucnost. V pohovoru ke své žádosti dále uvedl, že k opuštění Ukrajiny neměl jiné důvody než to, že tam není žádná práce.
5. Ve správním spise jsou založeny informace o zemi původu, ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně se jedná o Informaci OAMP: Situace v zemi – politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 14. 9. 2018, Informace MZV ČR č. j. 110372/2018-LPTP ze dne 16. 5. 2018. Ze správního spisu rovněž vyplývá, že dne 3. 1. 2019 bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žalobce se stanovením doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU v délce 3 let. Zároveň bylo téhož dne o zajištění žalobce a poté, co požádal o udělení mezinárodní ochrany bylo dne 8. 1. 2019 rozhodnuto o zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a o umístění žalobce v Zařízení pro zajištění cizinců. Doba zajištění byla stanovena do 24. 4. 2019.
6. Dne 1. 3. 2019 byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich využití. Žalobce neměl co uvést, doplnění podkladů pro rozhodnutí nenavrl, žádné další skutečnosti nebo nové informace nepřednesl.
7. Následně dne 15. 3. 2019 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Uzavřel v něm, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce je snaha legalizovat si pobyt na území ČR z ekonomických důvodů. Neshledal naplnění zákonných důvodů pro udělení azylu, když žalobce neuvedl žádné konkrétní relevantní informace mimo svého tvrzeného důvodu k opuštění vlasti. Odkázal přitom na judikaturu Nejvyššího správního soudu, a to rozsudek ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003 a ze dne 24. 2. 2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004. Žalovaný zdůraznil, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany až

v lednu 2019 v době, kdy mu bylo uloženo správní vyhoštění, nadto v situaci, kdy byl za účelem realizace správního vyhoštění zajištěn. K aktuální bezpečnostní situaci poukázal na informaci OAMP s tím, že není důvod domnívat se, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace panující ve 2 z 24 oblastí rozšířil i do zbývajících částí země. Žalobce podle vlastních vyjádření žil v Ivano-Frankovské oblasti, tedy v místech nacházejících se pod plnou kontrolou současné ústřední vlády. Žalovaný neshledal ani důvod k udělení doplňkové ochrany.

Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce se na výzvu soudu dle citovaného zákonného ustanovení ve stanovené lhůtě nevyjádřil.
9. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Shromážděné informace ohledně politické, bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině soud považuje za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
10. K námitkám žalobce ohledně ozbrojeného konfliktu na Ukrajině a s tím spojené obavy žalobce z povolání do armády, resp. z ohrožení odnětím svobody v případě nenastoupení do armády soud uvádí, že bezpečnostní situací na Ukrajině se zabýval i Nejvyšší správní soud opakovaně, přičemž dospěl k závěru, že se nejedná o tzv. totální konflikt, jenž by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (viz usnesení č. j. 7 Azs 265/2014-17). Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu rovněž vyplývá, že správní orgán se má při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu především zabývat místem, kde žadatel žil před odchodem ze země původu, nebo kde se dlouhodobě zdržoval. Postup žalovaného, který akcentoval tu skutečnost, že před svým odjezdem z vlasti žalobce žil části Ukrajiny, která je pod plnou kontrolou ukrajinské vlády, je v souladu s touto judikaturou. Žalobce až v žalobě pouze obecně uvedl, že hrozí, že bude povolán k výkonu vojenské služby. V průběhu správního řízení se však o této hrozbě nikterak nezmínil, jediným jeho důvodem k opuštění vlasti byly ekonomické důvody. Je třeba přisvědčit žalovanému, že s ohledem na žalobcem uváděné skutečnosti v žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebyl povinen se zabývat hrozbou trestního stíhání či trestu odnětí svobody v případě nenastoupení do armády na Ukrajině. V tomto směru žalobce skutečně netvrdil vůbec žádné skutečnosti. Nadto, je třeba připomenout, že povolání k výkonu povinné vojenské služby v zemi původu není bez dalšího pronásledování, které by zakládalo důvod pro aplikaci § 12 zákona o azylu. Totéž platí pro případné obavy z nenastoupení výkonu povinné vojenské služby či branné povinnosti, neboť tato povinnost platí pro všechny občany země, nestíhá tedy pouze příslušníky určité skupiny taxativně vymezené v § 12 písm. b) zákona o azylu. Ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu ve výčtu důvodů strachu z pronásledování výslovně neuvádí trestní stíhání nebo trest za odepření (nenastoupení) výkonu vojenské služby za konfliktu. V současné době přitom

žádná skutečnost nenasvědčuje tomu, že by žalobce měl být k výkonu vojenské služby povolán, neexistuje žádný reálný důkaz či důvod, že by povolání do bojů reálně hrozilo nebo bylo již doručeno. Taktéž legalizace pobytu nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, jak zcela správně uzavřel žalovaný. Krajský soud si dovoluje zdůraznit, že účelovost žádosti žalobce je umocněna tím, že byla podána poté, co bylo žalobci uděleno správní vyhoštění a byl za účelem jeho realizace zajištěn.

11. Námitka žalobce, že žalovaný nesprávně vyhodnotil otázku existence vážné újmy, která mu hrozí při návratu na Ukrajinu, je námitkou ohledně neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li se v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
12. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu, za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
13. Krajský soud shodně s žalovaným má za to, že doplňkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že pouhá neochota nastoupit do armády a účastnit se vojenských operací není sama o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť existenci této občanské povinnosti v jednotlivých státech a dokonce i tresty za její nevykonání, uznávají za naprosto legitimní i Ženevská konvence, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech či Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Její výkon tedy nelze považovat za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť nemůže být sama o sobě vnímána jako nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Z podkladů pro rozhodnutí plyne, že vojenská služba se řídí na Ukrajině zákonem, přičemž právo je vymahatelné a podmínky výkonu vojenské služby jsou zcela standardní. Obavy žalobce z povolání do ukrajinské armády a účasti v bojích jsou zejména so hledem na shora uvedené rozpory v žádosti žalobce dle soudu bezpředmětné. Co se týče námítky žalobce týkající se stavu ukrajinských věznic, nutno poznamenat, že v průběhu správního řízení žalobce netvrdil nic o neutěšené situaci ukrajinských věznic, možnost udělení trestu odnětí svobody v případě odmítnutí vojenské služby žalobce sice zmínil, nikdy však neuvedl ani nenaznačil, že by se obával podmínek ve věznici jako takových, resp., že by jejich stav byl natolik špatný, že by pobyt v nich bylo možné považovat za nelidské či ponižující zacházení. Žalobce tedy v průběhu správního řízení nezavdal důvod k tomu, aby žalovaný obstarával speciální podklady k této problematice. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vyjádřil i k tomu, proč za vážnou újmu nelze považovat nastoupení vojenské služby ani trest za její odmítnutí. Případné

vycestování žalobce při zohlednění informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobcem nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Závěr žalovaného, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu je tedy zcela správný.

Závěr a náklady řízení

14. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobní námitky důvodnými neshledal, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně v řízení úspěšná nebyla a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 26. srpna 2019

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.

samosoudce